Za Vladimírem Špačkem

Úmrtí Vladimíra Špačka letos v dubnu mě obzvláště zasáhlo. Odešel nejenom výborný člověk, cukrovarnický profesionál a pamětník, ale také poutavý vypravěč, humorista i vynikající odborník zejména na starý německý jazyk. Nezbývá mi, než zde na pár řádcích vzpomenout Špačkovu osobnost a zanechat pro budoucnost alespoň několik informací o jeho životě.

Vladimír Špaček se narodil v Olomouci v samém závěru zimy roku 1921 do rodiny úředníka státních drah. Manželství rodičů bylo smíšené, proto od raného dětství perfektně ovládal oba jazyky, český a německý. Náklonnost k přírodním vědám (fyzika, chemie) ho po studiu na reálném gymnáziu vedla nejprve na přírodovědeckou fakultu Masarykovy university v Brně. Vlivem válečných událostí však Vladimír Špaček studium nedokončil a většinu války strávil v totálním nasazení. Ihned po skončení války nastoupil zpět do školy, ale na Vysokou školu technickou a současně jako chemik do cukrovaru v Kojetíně. Cukrovarnictví jej zaujalo natolik, že v něm začal pracovat naplno. Studium sice dokončil, ale bez druhé státní zkoušky. Titul inženýra mu tak unikl o vlásek.

Výrobu cukru si v Kojetíně, kde se podílel na obnově Němci vypáleného cukrovaru a na jeho zprovoznění, a později ve Velké Bystřici, osvojil do posledních detailů. Již tehdy se seznámil s řadou odborníků, se kterými pak spolupracoval celý život. Za všechny je možné uvést jeho šéfy ing. Mrázka a ing. Kužmu, kteří jej svými znalostmi, postoji v politicky těžké době a následnými peripetiemi významně ovlivnili profesně i lidsky.

Vladimír Špaček politicky nevyhovoval, proto celý život zastával „jen“ funkci šéfa výroby, znalostí a zkušeností však měl nejméně na podnikového ředitele. Všude, kde později působil, včetně důchodu (Holice, Uničov, Litovel a podnikové ředitelství v Olomouci) dovedl odborně zkonsolidovat a zvýšit úroveň cukrovarnických provozů. Platil za přísného, ale spravedlivého technologa. Jeho profesní specializací bylo vodohospodářství. Měl zásadní podíl na tom, že podnik Severomoravské cukrovary patřil trvale mezi nejlepší v celém cukrovarnickém oboru.

Po roce 1989 Vladimír Špaček zúročil své bohaté znalosti němčiny. Řadu let byl tlumočníkem, projel Evropu, obzvláště pak si liboval v překládání zejména starých německých textů jakékoliv kvality a typu. Právě zde bych chtěl panu Špačkovi velice poděkovat za jeho nedocenitelnou pomoc při překladech cukerní problematiky. Zapomenout nemohu ani na další velkou Špačkovou zálibu a skutečné znalectví starých zbraní, dále na vysokohorskou turistiku a na jeho neobyčejný talent vyprávění všeho, co ve svém životě zažil. Uměl si udělat legraci i sám ze sebe.

Osobní přátelství s panem Špačkem pro mě neskončilo, trvá dál i s plnou úctou k jeho uzavřenému životu, který celý věnoval českému cukrovarnictví.

Daniel Froněk